

Проект „ORCHIS - изследване, опазване и местообитания на орхидеите в Странджа“

Доцент, д-р Светла Далакчиева

Бургас, 30 април 2018 г.

В България

се срещат около 70 вида от 25 рода

в Червения списък са включени 34 вида

защитени са 24 вида.

В Странджа

досега са намерени 37 вида

един вид се среща само тук

в Червения списък са включени

18 вида, защитени са 11 вида.

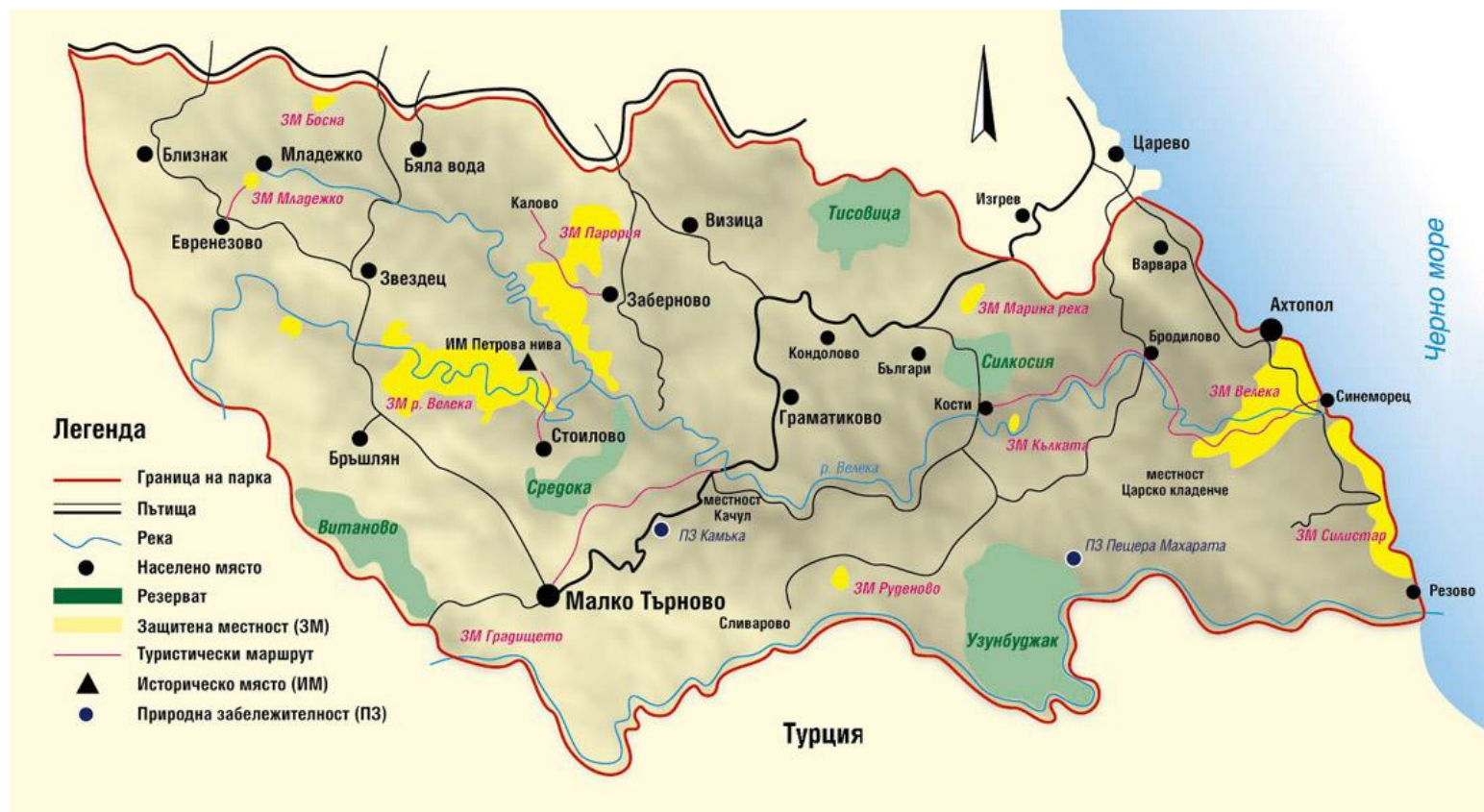

Основните дейности по проекта:

- провеждане на теренни проучвания за видовия състав, численост и разпространение на видовете диви орхидеи на територията на ПП Странджа;
- създаване и внедряване на специализиран софтуер за тяхното разпознаване и мониторинг на терен.

Районът на изследванията покрива територията на ПП Странджа в България, като се включиха и 5-те резервата, които се намират в неговите граници и провинция Киркларели в Турция.

Таблица 1. Брой дни теренна работа

Брой дни теренна работа	IV	V	VI	VII	IX	X	Общо
Българска част	2	13	6	4	0	3	28
Турска част	2	7	4	3	3	0	19
Общо	4	20	10	7	3	3	47

През периода април – октомври 2017 г. бяха проведени 47 дни теренни проучвания;

- Установени бяха 32 вида орхидеи, по 24 вида и в двете части на планината.
-
- Картирани са 793 находища (с GPS координати) и общо 105236 екземпляра.
  - В българската част са картирани съответно 649 точки с 94445 екземпляра и в турската част 144 точки с 10791 екземпляра.

Вид	Българска част на Странджа		Турска част на Странджа		Общо за Странджа	
	точки	екземпляри	точки	екземпляри	точки	екземпляри
<i>A. coriophora</i>	26	3846	5	400	31	4246
<i>A. laxiflora</i>	26	3771	7	400	33	4171
<i>A. morio</i>	71	9541	10	3000	81	12541
<i>A. palustris</i> subs. <i>elegans</i>	0	0	4	70	4	70
<i>A. papilionacea</i>	149	48010	13	3000	162	51010
<i>A. pyramidalis</i>	72	2457	11	800	83	3257
<i>C. damasonia</i>	14	90	5	36	19	126
<i>C. longifolia</i>	36	424	10	49	46	473
<i>C. rubra</i>	0	0	3	150	3	150
<i>D. saccifera</i>	1	1	3	53	4	54
<i>D. incarnata</i>	9	397	0	0	9	397
<i>E. heleborinae</i>	6	38	2	20	8	58
<i>E. microphyla</i>	3	6	0	0	3	6
<i>E. aphyllum</i>	0	0	1	3	1	3
<i>H. jankae</i>	15	154	0	0	15	154
<i>L. abortivum</i>	0	0	5	11	5	11
<i>N. nidus-aves</i>	7	15	15	36	22	51
<i>N. ovata</i>	0	0	1	27	1	27
<i>N. tridentata</i>	4	21	2	1500	6	1521
<i>O. apifera</i>	10	47	1	23	11	70
<i>O. mammosa</i>	4	33	0	0	4	33
<i>O. oestifera</i>	28	918	5	150	33	1068
<i>O. sphegodes</i>	0	0	1	8	1	8
<i>O. reinholdii</i>	2	73	0	0	2	73
<i>O. pinetorum</i>	2	79	0	0	2	79
<i>O. purpurea</i>	7	61	5	119	12	180
<i>O. simia</i>	2	73	0	0	2	73
<i>P. bifolia</i>	0	0	3	35	3	35
<i>P. chlorantha</i>	36	126	9	101	45	227
<i>S. orientalis</i>	0	0	12	500	12	500
<i>S. vomeracea</i>	73	21076	0	0	73	21076
<i>S. spiralis</i>	46	3188	11	300	57	3488
ОБЩО	649	94445	144	10791	793	105236

Списък на установените видове орхидеи в ПП Странджа

Обикновен анакамптис

Чест и
многочислен вид

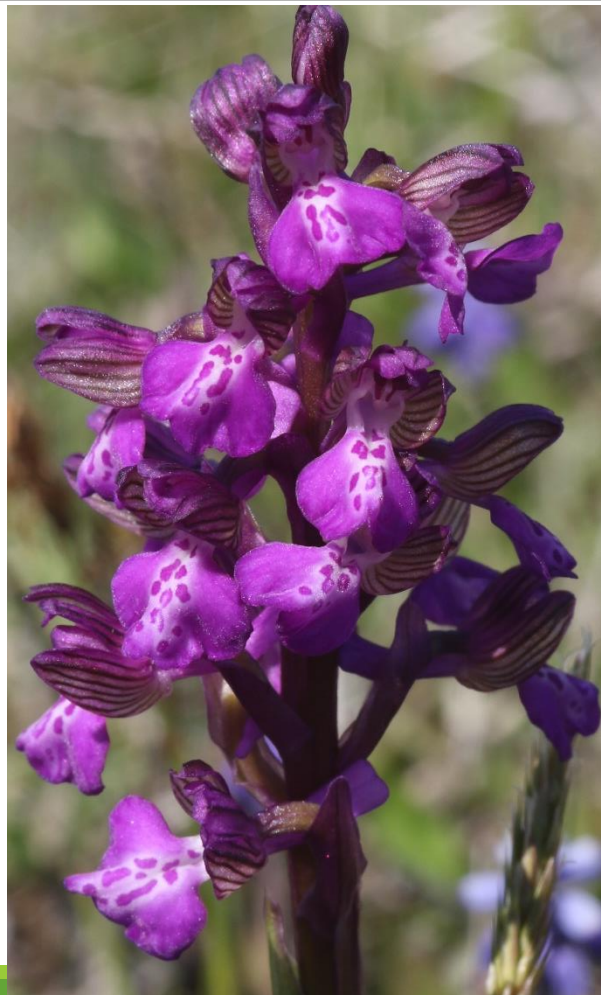
Цъфти май-юли

Пеперудоцветният салеп е най-многочисленият и широко разпространен вид в планината, с 162 находища и над 51 000 екземпляра.

Начленен салеп

Един от най-многобройните видове орхидеи, срещащи се в Странджа

Расте по ливади, поляни и сред храсталаци

Цъфти април - май

Редкоцветен салеп

Расте по влажни ливади, като на места образува многочислени популации

Цъфти април - юли

Вид от Червената книга, в категория уязвим

Дълголистен главопрашник

Едни от често срещаните горски орхидеи

Цъфтят април - юни

Бял главопрашник

Бе намерен нов вид за планината - месесточервен дланикореник. Находището му е едно от най-многочислените в България с 397 екз.

Торбест дланокореник

Рядък вид за Странджа,
известни са само
няколко находища

Среща се на влажни
места, край реки,
потоци и поляни

Цъфти май-юли

Истинска гнездовка

Среща се в цяла България

Расте в сенчести гори от
дъб и габър

Цъфти май-август

Безхлорофилно,
сапрофитно растение

Боров салеп

В Странджа са известни само
няколко находища на вида

Обитава храсталаци и гори

Цъфти април - юни

Пурпурен салеп

Расте в разредени гори,
храсталаци, горски поляни,
пасища

За Странджа е сравнително рядък вид

Цъфти април-юни

Прави хибриди с
маймунския салеп,
с който често
растат заедно

Маймунски салеп

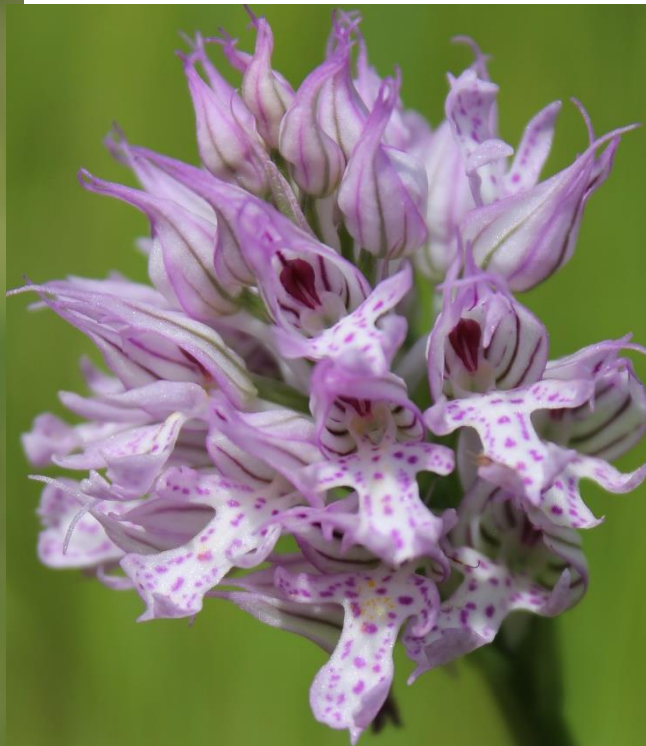
Расте по открити
слънчеви
места по пасища и
храсталаци

Цъфти април - май

Широко
разпространен
вид в Странджа

Тризъбест салеп

Среща се в
цяла България

Расте по ливади и
сред храсталаци

Цъфти май-юни

Дървеницов салеп

Среща се в цяла
България

Цялата популация
в Странджа е от
подвида
fragrans

Цъфти май - юни

Двурога пчелица

Най-широко разпространеният вид от този род в България

Расте на открити или полусенчести места по пасища, из храсталаци, разредени гори, горски поляни

Цъфти през май-юни

В Червената книга е в категория уязвим

Бе потвърдено присъствието на вида десетки години след първоначалното им намиране.

Паяковидната пчелица е била намерена край с.Бръщлян през 1994 г. От тогава липсваха данни за повторното ѝ намиране.

За пчелоносното бръмбарче известните до момента находища в цяла България бяха около 15 с популации под 25 екз. По този проект бяха картирани 10 находища с 47 екз.

Рейнхолдска пчелица

Вид от Червената книга, в категория критично застрашен

В България се среща само в Странджа

Цъфти май-юни

Широколистен дремник

Цъфти май - септември

Дребнолистен дремник

Рядък вид за Странджа

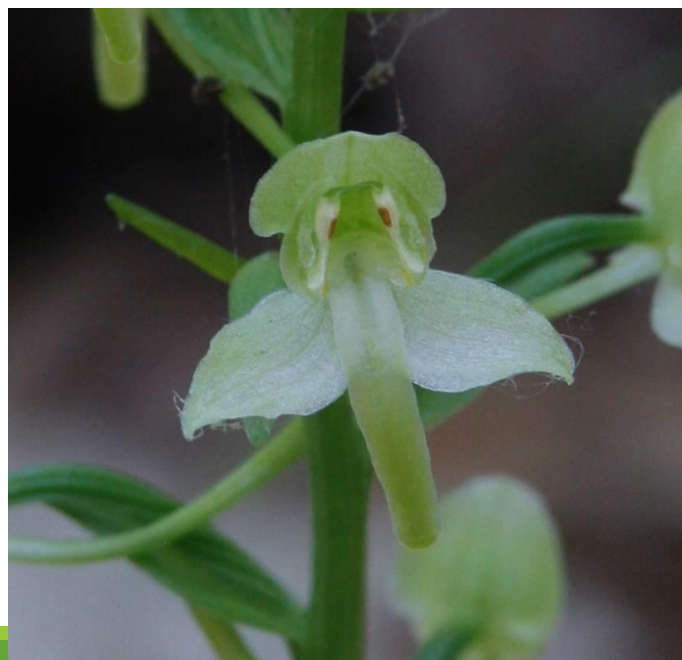
Цъфти юни - юли

Зеленоцветна платантера

Чест вид в Странджа, но
не е многоброен

Цъфти април-юни

До момента нямаше конкретни данни за намирането на пърчовката в Странджа, нито видът бе включен в стандартния формуляр за определянето на защитената зона от Натура 2000.

По време на проекта бяха установени 15 находища с общо 154 екз.

Палешниковиден серапиас

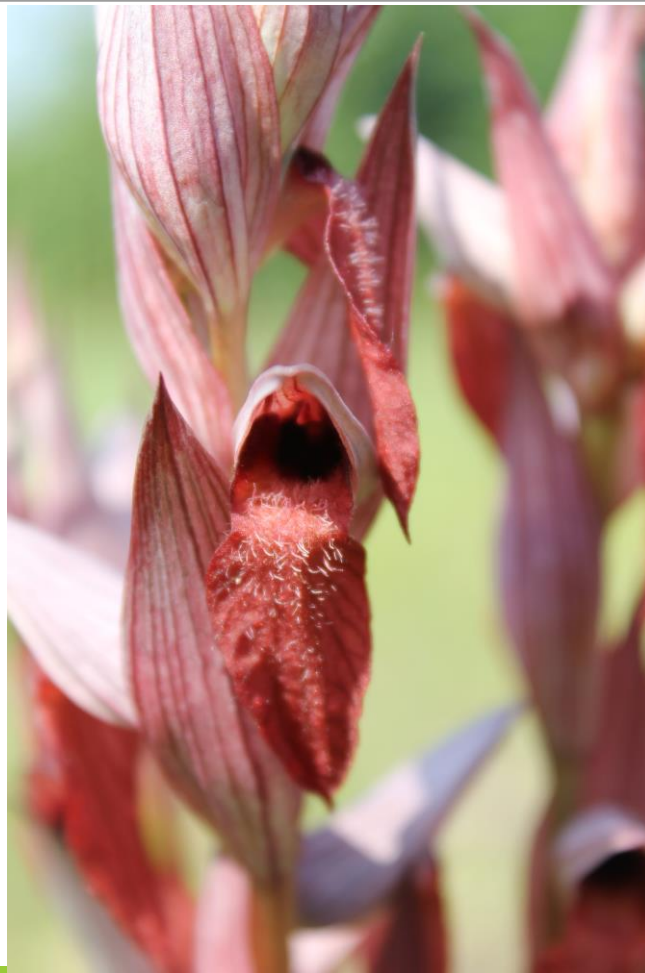
Среща се по Южното
Черноморие,
Славянка и Източни
Родопи

Расте по слънчеви
поляни и сред
храсталаци

Цъфти май-юни

Вид от Червената
книга

Палешниковият серапиас е вторията по численост вид, с 73 находища и над 21 000 екз.

За този вид
типичните
местообитания са
тревните морски
тераси, но по време
на проекта бяха
намерени 3 нови
находища във
вътрешността на
планината

Есенен спиралник

Заплахите за орхидеите в българската част на планината са :

-
- паша на домашни животни, но в същото време пашуването поддържа местообитанията в подходящо състояние;
  - откъсването им за букети от туристи. Причината за това е липсата на осведоменост сред хората.;
  - унищожаване при косене и други поддържащи мерки;
  - унищожаване на местообитания при разораването на пасища за обработваеми площи.

Заклучение:

- Картирани са 32 вида орхидеи, с 793 находища и 105236 екземпляра;

- Установяването на нови видове за планината;
- Потвърдени са находища на видове, които са описани в миналото;
- Установени са нови находища на редки видове орхидеи, включени в различни национални и международни конвенции и приложения;
- Установени са основните заплахи за различните видове орхидеи.

Проект ORCHIS

Поддай...

Актуализация Настройки За проекта

Anacamptis coriophora

Anacamptis laxiflora

Anacamptis morio

Проект ORCHIS

Този софтуер е създаден с подкрепата на Европейския съюз чрез Програмата за ТГС ИНТЕРРЕГ-ИПП България-Турция 2014-2020 (ССТ № 2014ТС1615СВ005) за проект ORCHIS – изследване, опазване и местообитания на орхидеите в Странджа, СВ005.1.12.025. Съдържанието му е отговорност единствено на Сдружение за опазване Една Природа и по никакъв начин не отразява позицията на Европейския съюз или на Управляващия орган на програмата.

ONE NATURE

EUROPEAN UNION

Interreg - IPA CBC Bulgaria - Turkey

PARTNERSHIP

Географската ширина: 0, Географската дължин...

